

Poklon čitaocima kalendar za 2020. godinu

ISSN 2466-281X

5000103535992

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

CENA 50 DINARA

BAČKA PRESS

• • Četvrtak 26. decembar 2019. broj: 0088

Medicinska laboratoriјa

MEDLAB

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

Organizovana proslava

Doček Nove godine u Srbobranu

- Na Trgu slobode u centru Srbobrana prisutne će, između ostalih, zabavljati i grupa La banda.

Svetozar Šoškić
iz Savinog Sela

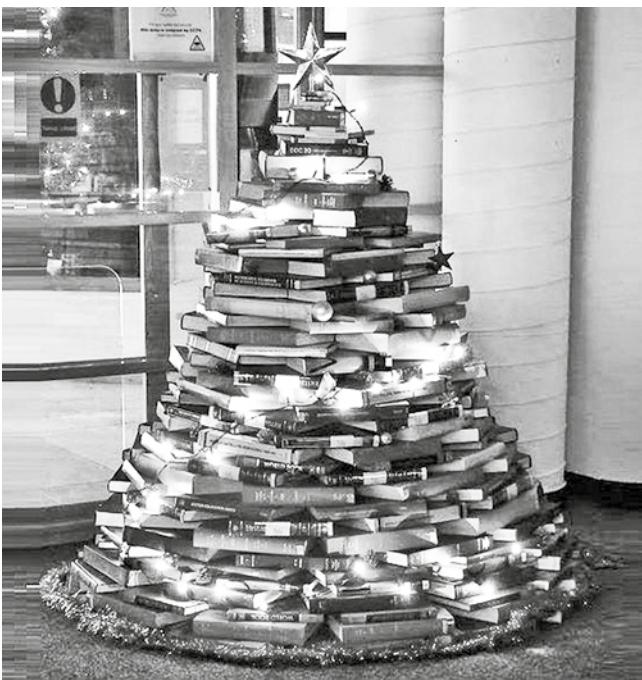
Najbolje godine poklonio obnovi zemlje

Vrbašani na Aljasci

- Vrbas je po broju ljudi koji odlaze na privremeni rad na Aljasku, drugi u Srbiji.

Megalomanski projekat
Doma kulture u Vrbasu
Za pozorište još 220 miliona dinara

Redakcijski komentar

Neznanje je naš najveći neprijatelj

Stiglo smo do kraja i ove godine. Neprimereno je sada pokušavati analizirati ono što je ostalo za nama, a i nemoguće, imajući na umu čijenicu o tome šta se sve dešavalo u javnom i društvenom životu. Koliko god da pokušamo da se izolujemo od toga javnog, moramo znati da sve to ima posledice i na „ono“ naše privatno. U društvenom životu, čiji smo sastavni deo, izabrali smo neke ljude koji su bili dužni da rade za javni, društveni i opšti interes. I oni su radili kako su znali i umeli i zato primali određenu zaradu, neki su zaradivali i mimo zarade, neki su realizovali i projekte, koji jesu od značaja i opštег interesa. Bilo je i onih čija su usta samo bila puna narodnog interesa, građanskih, manjinskih, socijalnih prava i slično. Šta mi pojedinačno imamo od toga ili mislimo o tome, mnogi će reći - samo je naša stvar. Koliko god bila samo naša stvar, ona ostavlja traga i na naš život, a bogami i na naše mentalno zdravlje. Stiglo smo do

kraja još jedne godine, a sve to što nam se dešavalo u javnom i društvenom diskursu, pozitivno ili negativno, dobro ili loše, kažu, rađeno je u našem interesu. Da li jeste ili nije, stvar je našeg saznanja i znanja. Sve što rade ljudi koje smo izabrali, a i da je i na polzu građana i ovog naroda, radi se i rađeno je od naših para, poreza, doprinosa... Valjda to znamo, ali treba i mnogo više da znamo jer znanje i obrazovanje jesu najveći kapital i investicija. Bez obzira da li se ono priznaje ili nepriznaje, zato što je nama i ne samo nama ovde, neznanje najveći neprijatelj. Nepoznavanje stvari i činjenica, funkcionalisanja društvenog sistema je ustvari rezultat onoga što živimo, kako živimo. Ipak, dodosmo i do kraja ove godine, o našoj bolje da ne pričamo i ne procenjujemo. Da bi nešto i predviđeli, treba nam i veliko znanje i saznanje. Kako god bila Nova, sada je trenutak samo da kažemo neka nam je na zdravlje i srećna.

Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas
Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
SZR "Otvarač", Vladimir Nikolić tehnički urednik;
List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;
Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,
okonasinfo@gmail.com
Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka
Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad
Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;
Tiraž: 4000 primeraka
Vojvodanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

Portret: Julija Đakonović, naša sugrađanka koja danas živi u Belgiji

Sačuvati kulturu prošlosti

„Odgajani smo tako da je važno da čovek ima respekt prema onom što ga okružuje, tako da se to ne izgubi bez traga, da ostane mladima. Sve što smo nasledile sestra Otilija i ja, želete smo da ostane gradu Vrbasu i Muzej je pravo mesto da se to sačuva,“ rekla je Julija u razgovoru za naše novine, dan nakon svečanosti u Muzeju, gde su završile njihove privatne slike i druge vredne stvari.

Nesvakidašnji, veliki gest i čast učinila je Julija Đakonović, koja već dvadeset i više godina ne živi u Vrbasu, da juči Muzeju sijaset predmeta i privatnih stvari iz porodične kuće u kojoj je odrastala. Reč je o vrednim slikama velikog slikara secesije, takođe nekadašnjeg stanovnika Vrbasa Jožefa Pehana. Osim slike tu je deo nameštaja, ugaoна garnitura oslikanu akvarelima ili pejzažima, ovog velikog slikara koji je izučavao slikarstvo u Beču, Pešti i Minhenu. Ustvari to je „kartaroška klupa“, barem je tako zvala moja majka kaže Julija, a služila je tome da muškarci na njoj kartaju. U predmetima koji ostaju u Muzeju je još niz stvari, koje Julija nije želela da potencira. Priča, da je odrasla u jednoj kulturi gde dete uči jezik od majke, nje na majka Marija je bila iz Budimpešte, udata za Tibora Zajdla, vrorskog Nemca koji se nije vratio iz ruskog zarobljeništva. Tibor je pak bio sin Roberta Zajdla iz Novog Vrbasa i Eržebet Hajb, a Robert je bio komšija i kućni prijatelj Jožefa Pehana koji je uradio i portrete njegovih roditelja, ali je slikao i njihovog sina Tibora. Tako su se u vlasništvu porodice Zajdl našla Pehanova umetnička dela, kao i garnitura za sedenje raritet primenjene umetnosti. Marija, majka Julije Đakonović živila je u Vrbasu sa svojom svekrvom Eržebet sve do nje ne smrti i potom se udaje za Julijinog oca Đordja Đakonovića i sve te stvari prelaze u posed porodice Đakonović.

Jedna priča iz komšiluka - Izložba u izložbi

Dela likovne, ali i primenjene umetnosti, poput komada nameštaja koji u sebi sadrži šest akvarela slikara Jozefa Pehana, dopunjaju i inoviraju postavku tog umetnika u Gradskom muzeju. Ona su predstavljena u okviru prezentacije izložba u izložbi „Jedna priča iz komšiluka: Pehan i Zajdl“, budući da su ovi eksponati ranije i pripadali porodici Đakonović, odnosno Zajdl. Svečanom otvaranju inovirane postavke, koja uključuje i dvestotinak ličnih Pehanovih predmeta i fotografija, prisustvovali su Julija Đakonović, jedna od potomaka porodice Zajdl, dr Agneš Ozer savetnica Muzeja Grada Novog Sada, kao i književnik Đeže Bordaš, ispred Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine. Oni su zaključili da se ova zbirka sada nalazi tamo gde treba - u Gradskom muzeju Vrbasa kao deo kulturnog nasleđa, na čemu im se zahvalila Vesna Grigorović, rukovodilac Muzeja.

valo da se čuva i očuva okruženje u kojem odrastaš i koje si zatekao, da ga čuvaš i za budućnost za neka nova pokolenja. „Da nismo učini-

kada dođe ovde, „da napuni dušu“. „U životu se ne može sve zadržati i ostati u prošlosti,“ kaže Julija, na kraju razgovora za „Bačka Press“.

Predsednici 4 opštine u Bačkoj

Planovi za 2020. godinu

Predstoji realizacija desetine projekata

Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas

Očekujem da će 2020. godina biti veoma uspešna za opštini Vrbas. Predstoji realizacija na desetine projekata na kojima se radilo u prethodnom periodu, a ubrzo će se početi sa njihovom realizacijom i rezultati će biti vidljivi. Među svim tim važnim projektima su i projekti kojima će se re-

šti višedecenijski problem. Započeće radovi na izgradnji vodovodne mreže u naseljenim mestima, radovi na kanalizacionoj mreži, počće opremanje industrijske zone, a nastavice se i realizacija već započetih projekata. Zajedničkim trudom i radom možemo doprineti da naša opština bude najbolje mesto za život svima nama. Kao i

našoj opštini, želim i svim građanima da tokom 2020. godine napreduju, da svi napredujemo kao pojedinci, ali i kao zajednica. Da svi budemo zdravi, srečni, uspešni i ispunjeni ljubavlju.

Verujem u zajednički uspeh

Damjan Miljanić, predsednik opštine Kula

U godini iza nas pokazali smo da rad ali i odricanja donose rezultate.

Pokazali smo da opština Kula može i više i bolje. Svima koji su svojim radom i zna-

njem doprineli napretku naše opštine, upućujem iskrenu zahvalnost. U stvaranju boljeg ambijenta za život, čeka nas još mnogo posla. Verujem u zajednički

uspeh, u investicione promene i dalji razvoj, u sigurnu budućnost za sve nas. Želim srećnu i uspešnu 2020. godinu. Neka nam donese dobro zdravlje, ličnu i porodičnu sreću!

Najvažnija je upornost i spremnost za rad

Radivoj Paroški, predsednik opštine Srbobran

Kao da je bilo vremena za dosta posla, jer je dosta toga uspešno realizovano, istovremeno kao da nije bilo vremena za sve, jer je nešto i izostalo, u takvom tempu prošla je 2019. godina. Opština Srbobran se menja, razvijaju se i menjaju njena mesta, opremaju se i modernizuju, a usluge koje se pružaju građa-

nima sve su naprednije i sve obuhvatnije. Najvažnija je upornost, spremnost na rad i ulaganje energije, i u tom slučaju rezultati ne mogu izostati. U ovoj ili narednoj godini, samo je bitno imati interes građana uvek na umu i ne menjati smer. Očekujem da će se 2020. godine opština Srbobran infrastrukturno i privredno brže razvijati, očekujem više uspeha na

svim poljima. Svim građanima opštine Srbočić želim da 2020. godina bude bolja i uspešnija u svakom pogledu od prethodne godine da se svima ispunе želje, očekivanja i planovi. Pre svega, želim svima najviše zdravlja, sreće i sloga.

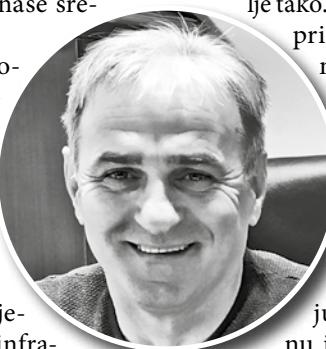
Cilj je da naši građani žive bolje

Marko Lazić, predsednik opštine Mali Iđoš

U prethodne tri godine nastojali smo da pomognemo razvoj privrede, kulture i sporta. Dobili smo priznanje kao jedina opština u Srbiji koja ima urađenu kompletну dokumentaciju za vodovod i kanalizaciju.

Ono što je najvažnije je to što počinjemo izgradnju prečistača otpadnih voda, što je u istoriji opštine najveća inver-

sticija teška 479 milina dinara, koja će evidentno promeniti ekologiju naše sredine. Kao opština polako ostvarujemo svoju viziju da budemo ravnopravni sa drugim opštinama u pokretanju i realizaciji projekata izgradnje infrastrukture, privrede i kulture, a sve sa ciljem podizanja kvaliteta života građana. Što smo isplanirali do sada to

smo i ostvarili, što je podvig, ali želimo da nastavimo i da lje tako. Nedavno smo primili priznanje - Kapetan Miša Anastasijević - kao jedna od najuspešnijih opština. Očekujem još uspešniju 2020. godinu i za opštini i za sve građane. Želim da svi živimo bolje, da budeмо zdravi i srećni.

Predstavnici Pokrajinske vlade u Vrbasu

U planu nove radne zone

■ *“U protekle tri godine blizu jedne milijarde dinara slilo se iz pokrajinskog budžeta u opštini Vrbas, što kroz direktne investicije, što kroz subvencije za privredu i poljoprivredu. Potrebno je nastaviti sa radovima na definisanju novih radnih zona, pre svega na onoj koja je u pripremi, uz auto-put“, rekao je Đorđe Miličević, potpredsednik Pokrajinske vlade.*

Potpredsednik Pokrajinske vlade Đorđe Miličević, Ognjen Bjelić, pokrajinski sekretar za regionalni razvoj, međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu, Nedeljko Kovačević, direktor Uprave za kapitalna ulaganja AP Vojvodine i Nikola Žeželj, direktor Razvojne agencije Vojvodine, prilikom boravka u Vrbasu razgovarali su sa Milanom Glušcem, predsednikom opštine i njegovim saradnicima.

„Pokrajinska vlada i Uprava za kapitalna ulaganja finansiraju dve velike investicije u Vrbasu. Radi se o izgradnji pristupne saobraćajnice i svih pratećih elemenata u

radnoj zoni u Bloku 100, gde se očekuje dolazak jednog investitora i otvaranje u prvoj fazi 40 a kasnije do 70 radnih mesta. U okviru ove investicije vredne ukupno 56 miliona dinara, gradi se i parking prostor u centru Vrbasa, na mestu gde se nalaze sve važne gradske institucije, što će rešiti jedno od važnih saobraćajnih pitanja“ rekao je Miličević. Predsednik opštine Milan Glušac, zahvalio se potpredsedniku Pokrajinske vlade i njegovim saradnicima na kontinuiranoj podršci, na koju lokalna samouprava uvek nailazi kada pripremi dobar projekt od interesa za društvo i građane.

Za prečistač pedeset miliona

Vlada Republike Srbije donešla je odluku o izdvajajući 50 miliona dinara za podršku funkcionalisanju Centralnog postrojenja za preradu otpadnih voda za opštine Kula i Vrbas, koji se u potpunosti finansira iz pretpri stupnih fondova Evropske unije - IPA. Izdvajanjem ovih sredstava obezbeđuje se mogućnost za nesmetan rad Centralnog postrojenja za preradu otpadnih voda, te stvaraju uslovi za prihvatanje svih otpadnih voda

Vrbasa i Kule i prekid zagađavanja Velikog bačkog kanala. Upravo je ovaj projekat osnovni preduslov da se u budućnosti aktivira nedavno predstavljeni plan remedijacije i revitalizacije Velikog bačkog kanala. Istovremeno, u novoj investicijoj godini, prema najavama iz opštine Vrbas, planiran je nastavak izgradnje kanalizacionog sistema u mestima opštine Vrbas.

Silvester Ruskovski iz Kucure - uspešan povrtar Kuriozitet, rakija od bundeve

Domaćin Silvester Ruskovski je uspešni povrtar, ali je poznat po proizvodnji specifičnih rakija od jagode, crnog duda, od skora i od bundeve.

Silvester Ruskovski, slobodno se može reći je uspešan povrtar, koji gaji osim bundeve, karfiol, kupus, jagode, beli luk i čak zob za konje.

Poseban kuriozitet je bundeve od koje pravi rakiju, koju gaji na jutru zemlje u poslednjih šest, sedam godina. I priča o bundevi je posebna, zapravo gajenje bundeve je kompleksna stvar, po-

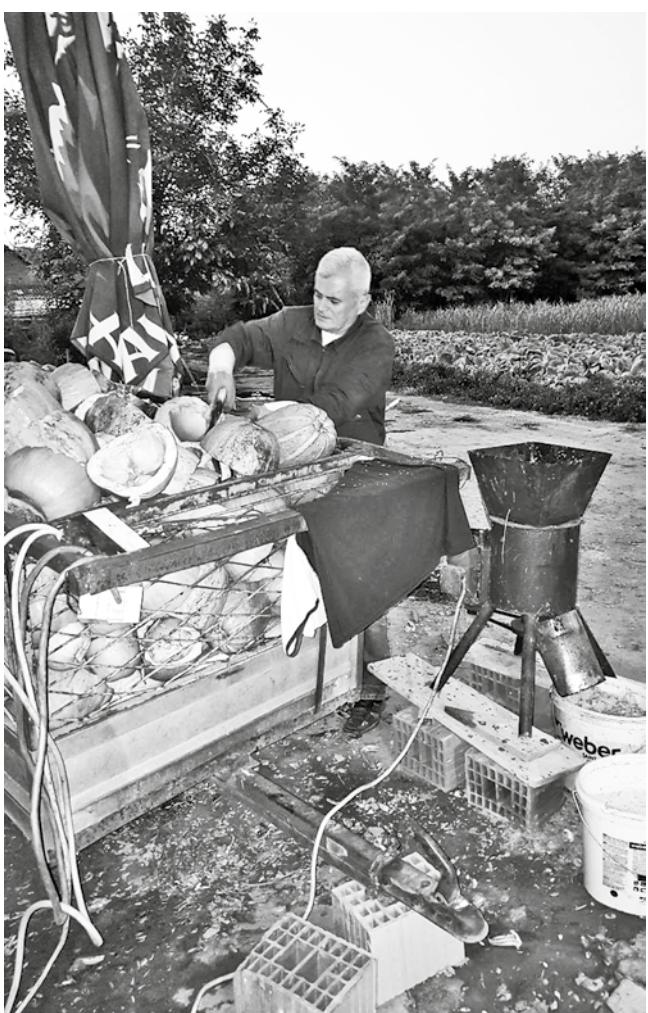
sebno ako to radite seriozno, kako poslu prilazi Ruskovski.

On gaji domaće bundeve nazovimo ih „vojvođanskim“, kao i one čelave „golice.“ Naš sagovornik kaže da je važno da pri sadnji i branju budu odvojene, da se ne bi izmešale, kada sazru skidaju se komajnom, ali uglavnom ručno. Od bundeve koristi semenke koje smrzava, odvaja ih i pere

i suši i prodaje ih kao semenku robu, ali ostavlja i za sopstvenu sadnju.

„Meso od bundeve je zdravo od njega se prave sokovi i kăsice za decu i rekao sam što ne bih probao da napravim rakiju od bundeve jer u selu smo poznati po proizvodnji specifičnih rakija od jagoda, od duda kao i drugog voća,“ kaže Ruskovski. A pravi je tako što je prvo isecka, samelje na mašini za voće, doda malo šećera za vrenje. „Sada pećem drugu turu rakije od bundeve, prva tura bila je od 14 do 15 gradi, bila je meka, a u ovoj turi želim da dobijem jaču rakiju od 18 do 19 gradi i da usavršim postupak pečenja rakije od bundeve,“ kaže Ruskovski.

U prvoj turi pečenja rakije od bundeve je na dva kazana dobio 12 litara, što smatra da je malo, ali tu prvu turu pekao je brzo jer ceo postupak pečenja pratila je ekipa novinara RTV-a, pa su požurivali postupak, ali očigledno je, kaže, da je trebalo sporige peći. Nije jednostavno gajiti bundeve ona se malo prska, ali je treba braniti od korova i pažljivo i ručno brati, a onda treba angažovati i dodatnu radnu snagu, koja treba da vadi semenke iz bundeve, što dodatno košta. Bundeve traži pažnju i negu, ali je posebno zdrava biljka, važna za ishranu čoveka. U ovom poslu mu pomaže supruga povremeno najmlađi sin.

Odobren 241 projekat za korišćenje novca iz IPARD-a Novac dobito 118 poljoprivrednika

U okviru javnih poziva za korišćenje novca iz IPARD-a namenjenog srpskom agraru do sada je odobren 241 projekat, a 170 korisnika realizovalo je svoju investiciju, nabavilo traktor, ili mehanizaciju i poslalo zahtev za isplaćtu, kažu u Ministarstvu poljoprivrede. Novac je već do-

bilo 118 poljoprivrednika i njima je isplaćeno 5,27 miliona evra, a u ovom trenutku već je podneto 117 zahteva za podsticaj za kupovinu novog traktora po javnom pozivu koji je raspisan 24. septembra i koji je bio otvoren do 25. novembra.

Saveti PSS Vrbas

Glodari „rade“ i ispod snega

Završena je žetva kukuruza, na njivama se mogu videti jedino traktori koji oru. Zbog stalnih, ali slabih kišica oranje još nije završeno. Poljoprivrednici koji još nisu pooračali mogu da urade analizu zemljišta (za poljoprivrednike opština Vrbas i Srbobran to je besplatno) - pa da na osnovu laboratorijskog izveštaja urade adekvatno đubrenje i tek onda pristupe oranju.

Stanje pšenice se zнатно popravilo pa sada usevi izgledaju odlično. Kada vremenski uslovi to dozvole (kada se prosuši) potrebno je pregledati parcele i po potrebi uraditi suzbijanje glodara. Ne treba napominjati da glodari pričinjavaju štete tokom cele zime, pa čak i ispod snega. Uljana repica, iako na pojedinim delovima atara sa narušenim sklopom, za sada izgleda dobro bez bolesti je i u optimalnom porastu. Problemi sa kupusnom muvom su prošli, ali ne smemo zaboraviti da je ovaj usev sada najugroženiji od glodara i da se tretiranje mamcima mora uraditi najhitnije. Proizvođači voća bi trebalo da urade čišćenje voćnjaka od solumljenih i suvih grana. Ukoliko ima suvih stabala izvaditi ih i zameniti novim. Ukoliko su voćnjaci tek zasađeni obavezno uraditi suzbijanje glodara i zaštititi ih od zečeva i druge divljači (zagraditi

žicom, ukoliko je zasad mali, svaku voćku zaštititi ponasob). Posle čišćenja voćnjaka kada vremenski uslovi dozvole uraditi zimsko tretiranje nekim mineralnim uljem (plavo ulje, crveno ulje i dr.).

U plastenicima u kojima nema useva, potrebno je uraditi detaljno čišćenje biljnih ostataka, i obrade zemljišta. Ukoliko se želi uraditi dezinfekcija, dezinfekcija i drugi načini suzbijanja patogena u plasteniku sada je to vreme. Na ovaj način se primenjeno sredstvo može ostaviti duže da deluje kako bi se u potpunosti iskoristilo i kako bi prošla karenca, posle koga primenjeni pesticid ne bi imao fitotoksično delovanje na naredni usev. Posle primene svakog fumiganta i bilo kog pesticida obavezno je uraditi pro-vetravanje, pre nego se kreće sa radom. Proizvođači povrća koji zbog nekog razloga moraju da poseju-posade usev u monokulturi, trebalo bi da urade duboko oranje kako bi se biljni ostaci zaorali na veću dubinu i na taj način izbeglo da novi zasad direktno bude u kontaktu sa obolelim biljnim ostacima iz predhodnog useva. Dobro bi bilo da pre oranja urade đubrenje sa oko 100 kg nekog azotnog đubriva, radi ubrzanjeg ralaganja zaorane biljne mase.

Katarina Radonić,
dipl.ing.

„Izida“ obeležila Međunarodni dan osoba sa invaliditetom u Feketiću

Nismo isti, ali smo jednaki

■ „Na ovaj dan želeli smo da pokazemo i široj javnosti šta sve radimo i šta sve znaju članovi udruženja uz pomoć naših stručnjaka, koje smo započeli uz podršku naše lokalne samouprave“, kaže Julijana Pap, predsednica Udruženja.

„Ja sam čovek. Nismo isti, ali smo jednaki“, ovo je bio moto ovogodišnjeg obeležavanja Međunarodnog dana invalida. Pod tim motom Udruženje „Izida“ za MNRO održalo je 3. decembra priredbu i izložbu radova članova za mnogobrojne goste i pokazali su prostor u kome pružaju usluge i dnevni boravak

za oko 15 štićenika. Priredba je bila više nego dirljiva, goste su pozdravili štićenici i njihov psiholog Bojana Bogdanović. Obratio im se i Marko Lazić, predsednik opštine Mali Idoš, koji je rekao da mogu uvek da računaju na podršku i pomoći lokalne samouprave, poručujući im da su oni najbolji u Malom Idošu.

Gostima su prezentovani radovi članova, ukrasni jastuci, radovi na svili, na tkačkom razboju, ručno radeni sapuni. Oni inače tokom godine pohađaju razna nadmetanja u veštinama veza, izrade ručnih radova i osvajaju značajna priznanja u tome. Pokazali su svoju gimnastičarsku salu, informatičku radionicu i onda su priredili za goste prigodan ketering uz pažljivo birane taktove muzike. Impresivno je ono što radi Julijana Pap iz feketičkog Udruženja „Izida“, a to je sve ono što su naučili polaznici, koji se ospozobljavaju da se uključe u društveni život, a o uspešnosti tog rada govore i njihova nasmešena i zadovoljna lica.

Projekat Doma zdravlja "Veljko Vlahović"

U fokusu zdravlje žene i potomstva

■ Povećanje obuhvata trudnica redovnom kontrolom tokom trudnoće, prepoznavanje rizika i smanjenje spontanih pobačaja, prevremenih porođaja, unapređenje ponašanja i znanja trudnica... Obezbeđivanje najbolje zdravstvene zaštite posle porođaja za mamu i bebu - ovo su samo neki od ciljeva projekta koji realizuje vrbaski Dom zdravlja.

Jedan od grantova za unapređenje kvaliteta i podršku domovima zdravlja pripala je i vrbaskom Domu zdravlja.

Ovim projektom biće primjenjeni preventivni programi za unapređenje zdravlja žene, kvaliteta i povećanja dostupnosti zdravstvene zaštite, kao i što većeg obuhvata žena preventivnim pregledima za rano otkrivanje karcinoma dojke i grlića materice.

Biće primjenjen i zdravstveno vaspitni rad usmeren na polno prenosive bolesti, kao

i pitanja o seksualnosti i reproduktivnom zdravlju i savremenim kontraceptivnim sredstvima. Projekat podrazumeva dobro sprovedenu preventivnu zdravstvenu zaštitu, kao i edukaciju žena da vode računa o svom zdravlju. Istovremeno se predupređuje masovnost oboljevanja i specjavaju se komplikacije i posledice bolesti.

Cilj je povećati dostupnost i pristupačnost zdravstvene zaštite svim ženama opštine Vrbas i zato su predava-

nja i radionice predviđene i u prostorija Doma zdravlja, na kojima će biti omogućeno zakazivanje pregleda kod ginekologa u terminima predviđenim u oviru ovog projekta, a time će se obezbediti bolja pristupačnost zdravstvene zaštite i smanjiti vreme čekanja na pregled.

Želja je da se procenat od 45% obuhvata registrovanih žena poveća na najmanje 60% u narednih godinu dana.

Dom zdravlja "Veljko Vlahović" Vrbas

Projekat "Zdrava žena - jaka žena"

9. 1. 2020. 16-18h Savetovalište Pros. polivalentne patronaže - Tel. 064/8468-105 pitanja vezana za zdravlje žene ili zakazivanje preventivnih ginekoloških pregleda.

23. 1. 2020. 16-18h Savetovalište Pros. polivalentne patronaže - Tel. 064/8468-105 pitanja vezana za zdravlje žene ili zakazivanje preventivnih ginekoloških pregleda

23. 1. 2020. 13 h Predavanje: Karcinom grlića materice Sala DZ Vrbas

28. 1. 2020. 13 h Predavanje: Karcinom grlića materice MZ Zmajev

30. 1. 2020. 13 h Predavanje: Karcinom grlića materice MZ Kucura

Sve usluge su besplatne i nije potrebna zdravstvena knjižica.

Druženje u Gerontološkom centru Vrbas

Susreti generacija

Korisnike Gerontološkog centra Vrbas posetila je grupa srednje grupe Predškolske ustanove „Boško Buha“ iz Vrbasa. „Dogovoren stvaralački susret organizovan je povodom predstojećih praznika sjedinivši najmlađe i one malo starije sugrađane u aktivnosti izrade novogodišnjih čestitki. Na ovaj način, korisnici Gerontološkog centra Vrbas su u svom dnevnom boravku pored okićene novogodišnje jelke, podelili ideje i dobro raspoloženje sa vrednim četvorogodišnjim drugarima uz pomoć radnih terapeuta u pratnji vas-

pitačica Jelene Mitrović i Jelene Mihajlović, kao i psihologa Miljane Pilipović. Direktorka ustanove Radmila Mušić se pridružila nasmejanim drugarima u razmeni stvaralačkih inspiracija i zahvalila se na najvažnijem doprinosu – osmehu na licu i u srcu svakog prisutnog. Poruke koje će biti prenete ovim jedinstvenim čestitkama ulepšaće praznike dočeka Nove 2020. godine svakom primocu čime će se dalje širiti snaga dobrih želja i pažnje“, saopštili su iz vrbaskog Gerontološkog centra.

Oprema za DZ u Vrbasu

U Dispanzer za žene Doma zdravlja „Veljko Vlahović“ u Vrbasu stigli su dva medicinska sredstva kojima će rad ove službe biti poboljšan.

Radi se o ginekološkom stolu na kom se mogu pregledati sve žene, uključujući i one sa invaliditetom, što je do sada obavljanu u otežanim uslovima.

Kako kaže direktorka DZ „Veljko Vlahović“ Jasmina Assi, sto je dopremljen u sklopu projekta „Jaka žena, zdrava žena“.

Drugo sredstvo – savremeni aparat za ultrazvuk, na-

bavljeno je u saradnji opštine Vrbas i Kabinet ministarke zadužene za demografiju i populacionu politiku kao vid podrške povećenju nataliteta.

Republika je uložila oko 3,4 miliona dinara, a opština je nabavku ovog aparata sufinansirala sa oko 600.000 dinara.

U sklopu saradnje sa Vlado Srbije Službi polivalentne patronaže DZ stiglo je i novo vozilo za kućne posete. Osim toga, Jasmina Assi navila je i nabavku CTG aparat za potrebe Dispanzera za žene.

Novi krst na Evangeličkoj crkvi u Vrbasu

■ Na Evangeličkoj crkvi u Vrbasu postavljen je potpuno novi krst. Rekonstrukcija dela crkve još uvek traje. Prioritet je da se rekonstruiše krov kako bi se objekat sačuvao, a sveštenstvo i vernici se nadaju da će kompletan verski objekat u skoroj budućnosti biti rekonstruisan.

Postavljanju krsta na ovaj verski objekat, 9. decembra prisustvovali su vernici, sveštenici ali i građani. Prethodni krst skinut je 15. oktobra, a za izradu novog krsta bilo je potrebno skoro dva meseca. "Stavljamo novi krst što znači da ispočetka počinjemo sve. Napravljen je potpuno novi krst i kugla, koji će nadam se dugo godina stajati na vrhu crkve. Srećna sam što je konačno počela restauracija crkve.

U planu je da se ova crkva koristi kao i Sinagoga u Subotici, za koncerte i razne prigodne programe, ali u njoj će se, pre svega, obavljati bogosluženja. Za tako nešto nam nedostaju finansijska sredstva. Prioritet nam je bio da se uradi novi krov na crkvi, da bi se objekat sačuvao. Ovo je monumentalno zdanje u Vrbasu

koje, sigurna sam, svim građanima znači. Evangelička crkva je simbol i Vrbasa i naše vere i reformacije", rekla je Marta Dolinski sveštenik iz Subotice. Prilikom skidanja prethodnog krsta, pre nekoliko meseci pronađena je poruka u kapsuli. Pretpostavljalo se da je to poruka koju

Dodatnih 19 miliona za vodovod u Nadalu

Pokrajinska vlada nastavlja sa praksom unapređivanja životnih uslova u gradskim, prigradskim i seoskim naseljima. S tim u vezi u Novom Sadu je održan sastanak na

kom je prisustvovalo 8 predsednika opština sa teritorije Vojvodine, među njima i Radivoj Paroški ispred opštine Srbobran, kojima je predsednik Pokrajinske vlade Igor

Mirović uručio ugovore za sfinansiranje izgradnje, sanacije i rekonstrukcije vodnih objekata.

Ukupna vrednost investicija iznosi 165 miliona dinara, dok je Srbobranu pripala suma od 19.119.353 dinara, što su bespovratna sredstva. Novac će biti iskorišten za rekonstrukciju vodovodne mreže u ulici Petra Drapšina i Braće Pantić u Nadalu, za šta će opština izdvojiti dodatnih 35 odsto novca.

Sem za rekonstrukciju vodovoda u Nadalu, Pokrajinska vlada je izdvojila sredstva i za vodne objekte u: Čurugu, Kanjiži, Sonti, Novoj Pazovi, Miloševu, Debeljači i Ravnji.

Veliko priznanje za Mali Iđoš

■ U Galeriji Matice srpske, 18. decembra, predsedniku opštine Mali Iđoš, Marku Laziću uručeno je priznanje „Kapetan Miša Anastasijević“ u kategoriji-za razvojne potencijale i društvenu odgovornost.

"Nakon nominacije za ugledno društveno priznanje, stručni žiri kojim predsedava prof. dr Radovan Pejanović, bivši rektor Novosadskog Univerziteta je odlučio da Opština Mali Iđoš, kojom kao predsednik sa svojim timom uspešno rukovodite, zaslužuje priznanje „Kapetan Miša Anastasijević“ na nivou AP Vojvodine, u kategoriji-za razvojne potencijale i društvenu odgovornost", navodi se, između ostalog, u saopštenju stručnog žirija. Opština Mali Iđoš, iako mala i sa skromnim budžetom, uz pomoć viših organa vlasti koji su imali poverenja u ovu lokalnu samoupravu je uspela u poslednje tri godine da uradi sve ono što je planirala", rekao je Marko Lazić, predsednik opštine Mali Iđoš.

Akcija ozelenjavanja

■ U Crvenki i Ruskom Krsturu održana je akcija ozelenjavanja, u kojoj su radnici JKP „Vodovod“ i JKP „Ruskom“ posadili sadnice jasena i javora obezbeđene u saradnji sa JKP „Srbijašume“.

Radnici JKP „Vodovod“ su u ovoga puta posadili nešto više od 50 sadnica oko škole i u planu je sadnja još 150 sadnica na groblju i izletištu „Potok“, dok su radnici JKP „Ruskom“ posadili oko 250 sadnica oko jezerceta, u šumiči, oko bazena, kapele, pijace, u malom parku i u ulicama oko Parohijalnog doma i oko objekta JKP „Ruskom“. Direktori preduzeća Miljan Drašković i Igor Fejdi su apelovali na meštane da budu opreznii i ne oštete sadnice. Doda-

li su da je u planu da se svake godine posade približno iste količine sadnica i drugih vrsta drveća na više lokacija u mestima. JKP „Radnik“ Sivac je takođe učestvovao u akciji ozelenjavanja mesta. U nadrednim danima, u planu je sadnja oko 500 sadnica javora i jasena na predelima divljih deponija, dok je JKP Komunalac Kula u akciji održavanja postojećih zasada topole na površini od oko 40ha i planiraju sadnju novih mladica. M.V.

Dobitnik književne nagrade „Karolj Sirmai“ Nagrada Milanu Miciću

Književna nagrada „Karolj Sirmai“ dodeljuje se svake godine naizmenično u opština Vrbas i Temerin, i to piscima koji pišu na srpskom i mađarskom jeziku. Ustanovile su je opštine Vrbas i Temerin zajedno, 1975. godine. Mi-

cićeva knjiga „Ab ovo“ kroz prizmu ličnih sloboda junaka prikazuje slobodu srpskog kolektiviteta u nemirnim vremenima druge polovine 18. i početka 19. veka, saopšto je žiri za dodelu nagrade. O autoru i njegovom delu govori-

Monografija slikara Milana Kešelja Ostavio traga u srpskom i svetskom slikarstvu

U holu Osnovne škole „Branko Radičević“ u Savinom Selu je 14. decembra održana promocija monografije slikara Milana Kešelja. Rođeni Savinzelac, Milan

Kešelj je preminuo 2017. godine ostavivši iza sebe veliki trag u srpskom, ali i u evropskom i američkom slikarstvu, budući da je živeo i stvarao i u inostranstvu.

Prezentovan projekat „Srbi iz Bugarske“ Odiseja vrbaskih porodica od 1905. do 1945.

Projekat „Srbi iz Bugarske ponovo u otadžbini“, predstavljen u holu Bioskopa „Jugoslavija“, govori o precima današnjih Vrbašana koji su 1905. godine napustili Bačku i odselili se u tadašnju Dobrudžu u Bugarskoj. To su učinili najviše iz verskih razloga, pod uticajem Hrišćanske nazarenske crkvene zajednice čiji su pripadnici postali. Kada su se 1945. godine društvene, političke i religiozne okolnosti promenile, zatražili su od tamošnjih vlasti da im omoguće povratak u stari zavičaj, tako da se značajan broj njih vratio kao

kolonisti. Do ovih saznanja i podataka došla je kustoskinja Gradskog muzeja Vrbasa, etnolog Dragana Latinović. „U podacima o posleratnom nacionalnom sastavu stanovništva Vrbasa naišla sam na nekoliko mesta na podatke o građanima koji su vođeni kao Bugari. Bilo mi je čudno odakle Bugari u Bačkoj. Tačke, njih su ovdašnji stanovnici dugo i nazivali Bugarima. Istražila sam kakve su njihove veze sa Bugarima, a onda sam od nekih potomaka saznala potpuniju priču. Osim brojki, mene je kao etnologa najviše zanimalo kako su se

oni snašli u Bugarskoj, koliko su sačuvali svoje poreklo, imena i običaje i šta su od običaja koje su tamo usvojili doneli natrag u Vojvodinu“, objašnjava Latinović.

Pre deceniju i po u Vrbasu je formirano i Udruženje ovih migranata čiji je predsednik Branko Đakonović. Bliže i više o koloniziranju Vojvodine, migracijama i odlivu stanovništva na tribini u Vrbasu govorio je prof. dr Boris Kršev, redovni profesor Fakulteta za pravne i poslovne studije i član Matice srpske.

Dordje Randelj, poznati novinar, publicista i njiževnik iz Novog Sada, predstavio je nedavno u sali STŠ „Mihajlo Pupin“ u Kuli svoju knjigu „Patrijarh Pavle, svetac kojeg smo poznavali“.

Na promociji su govorili prof. Vesko Bojić i autor. Prema autorovom kazivanju namera ove knjige je da srpski narod konačno sazna, ili bar nasluti, pa krene u da-

lje traganje, koga je u svojoj ličnosti patrijarh Pavla imao za duhovnog vođu u najtežih četvrt veka svoje moderne istorije.

Patrijarh Pavle je bio poglavар Srpske pravoslavne crkve od 1990. do 2009. godine, a ostavio je neizbrisiv trag u novoj srpskoj istoriji.

Krasili su ga skromnost, poštovanje, mudrost i pristupačnost čoveka iz naroda.

Susreti društava srpsko- ruskog prijateljstva

Održano Rusko veče

Vrbas je nedavno po osmi put ugostio predstavnike društava srpsko-ruskog prijateljstva iz svih krajeva Srbije, ali i iz Republike Srpske. Pored predstavnika iz velikog

broja vojvodanskih mesta, bili su prisutni i gosti iz Beograda, Jagodine, Smedereva, Aleksinca, Doboja, Šapca, Čačka i drugih gradova. Organizator skupa je Udruže-

nje srpsko-ruskog prijateljstva „Rod“ Vrbas. Tema okruglog stola, čiji rad su otvorili Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas i Aleksandar Konanin, prvi sekretar Ambasade Ruske Federacije u Srbiji, bila je „Mesto i uloga udruženja srpsko-ruskog prijateljstva između Ambasade RF i lokalnih samouprava“.

Promocija poezije u srbobranskom Domu kulture

Pobunjenik opskurnog sveta

Reč je o promociji knjige mladog pesnika Aleksandra Marića, koji iza sebe ima niz književnih i pesničkih nagrada.

„Tajna duše“ je knjiga koju autor posvećuje onima koji pesme čitaju zatvorenih očiju, dakle, hipersenzibilnim

ljudima u svetu kad su emocije prestale biti „in“ i kad je stvarnost pritisnuta postliberalnom destrukcijom, kako medija tako i politika, a sve sa jednom željom da ono prefijeno, unutrašnje, romantično i željno svetlosti čovekovu biće potisne u drugi plan

zarad opskurnog i bizarnog rlijaliti programa, u koji nas svim silama gospodari stvarnosti žele ubaciti. Pesnički subjekt ove poezije je pobunjenik protiv tog i takvog sveta i on se pevajući slobodnim stilom iskazuje kroz četiri ciklusa pesama.

Svaki od tih ciklusa nam se doima drugačije, kao da i sam autor pokušava da svoje složeno i mnogolikou pesničko ja kroz njih stavi u jednu poetski celinu“, zapisao je o ovoj zbirci poezije književnik Radovan Vlahović.

Megalomanski projekat Doma kulture u Vrbasu - Da li je blizu završetak?!

Za Pozorište još 220 miliona dinara

■ “Nedavno su vođeni intenzivni razgovori sa predstvincima Pokrajinske vlade i Upravom za kapitalna ulaganja, kako bi se pokrenuo projekat završetka izgradnje Doma kulture u Vrbasu. Za kompletan završetak izgradnje Doma kulture neophodno je 220 miliona dinara”, kaže Milan Glušac, predsednik opštine.

Dom kulture u Vrbasu izgoreo je 1992. godine, pa su građani lišeni pozorišta punih 28 godina.

Od tada, pa do dana današnjeg, svaka vlast pompežno je najavljuvala izgradnju, pa posle i završetak izgradnje Doma kulture koji još uvek nije završen. Radovi su počeli devedesetih godina i do sada je u izgradnju uloženo oko 3 miliona evra. Unutrašnjost zgrade je delimično opremljena, postavljena su sedišta, opremljene kancelarije. Sa radovima se stalo pre nekoliko godina zbog sudskih sporova oko izvođača radova kao i zbog nedostatka finansijskih sredstava. U međuvremenu i ovo što je opremljeno i napravljeno moglo bi da propadne.

Takođe za vreme zastoja radova promenila zakonska regulativa oko neophodnih

Upravo zbog toga neophodna su velika sredstva. Mi očekujemo da ćemo neophodna sredstva za završetak zgrade Doma kulture dobiti od Pokrajinske vlade i Uprave za kapitalna ulaganja. Ovaj projekat je od krucijalnog značaja i verujem da će biti prepoznat kao takav.

Biće to veliki Dom kulture sa velikim kapacitetima, s vremenom tehnikom, sce-

kao je Glušac. Prema njegovim rečima nedavno su vođeni intenzivni razgovori sa predstvincima Pokrajinske vlade i Uprave za kapitalna ulaganja, kako bi se pokrenuo projekat završetka izgradnje Doma kulture u Vrbasu, i on očekuje da će sredstva biti odobrena. Kompletna površina pozorišta je oko 3.700 kvadratnih metara, a sama bina je 400 kvadratnih metara. Unutrašnjost zgrade pozorišta deluje lepo. Iako jedno vreme uopšte nisu izvedeni nikakvi radovi za sada je uglavnom sve u dobrom stanju, izuzev pojedinih kancelarija gde su vidna oštećenja od vlage.

Projekat mora da se revidira, jer su se u međuvremenu promenili zakoni, u kontekstu toga radimo na pripremi revidiranog projekta”, re-

ni. Postavljeno je 399 sedišta, opremljene su svlačionice,

kancelarije, toaleti, postavljen pod na glavnoj bini. Prema rečima Riharda Henglja, doskorašnjeg direktora Kulturnog centra Vrbas, pored postavljenih 399 sedišta, u planu je bilo još dodatnih 34, međutim to se neće postavljati, jer će prostor za prvi i poslednji red biti ostavljen za osobe sa invaliditetom.

“Što se građevinskih rada tiče ostalo je da se urade bočni zidovi, i fini radovi oko svih prostorija.

Nakon tога потребна je kompletna tehnička oprema, scenska tehnika i svi prateći sadržaji koji su neophodni za funkcionisanje pozorišta. Radovi će biti završeni kad se obezbedi novac.

„Mi imamo velika očekivanja, za sada imamo obećanja i nadam se da ćemo dobiti novac”, kaže Hengl.

Za sada je i građanima ostalo samo da se nadaju da će, bar za koju godinu, moći da budu posetioci ovog megalomanskog objekta.

Oko 20 miliona samo za popravku

Oko 20 miliona dinara trebalo bi za opravku onoga što je prilikom početka izgradnje urađeno, a s godinama je propadalo. „Trebalo bi da se sanira krov, promeni bravarija koja je u lošem stanju, a postavljena je pre 25 godina. Ta bravarija je trošna i prosti je propala. Svlačionice, toaleti i ostale prostorije za sada su u dobrom stanju”, kaže Hengl.

uslova koji treba da se ispunе, da bi se pozorište privelo nameni. To su sve otežavajuće okolnosti, jer postojeći projekat treba da se revidira. „Ovaj projekat, kao i još neki u našoj opštini, napravljen je megalomanski, i siguran sam da će biti jedan od najsavremenijih u državi kad se završi.

nom... Postavljena su sedišta, kancelarije su opremljene, scena, a sve to preti da propadne i zato smo stavili projekat kao jedan od prioriteta. Projekat mora da se revidira, jer su se u međuvremenu promenili zakoni, u kontekstu toga radimo na pripremi revidiranog projekta”, re-

Tribina u Crnogorskom kulturnom centru u Lovćencu

Crnogorske zajednice u svijetu

■ *Tribina i predavanje „Komparativni modeli organizovanja iseljeništva kroz istoriju i aktuelni izazovi crnogorskih zajednica u svijetu”, održana je nedavno u Lovćencu.*

Tribina i predavanje na temu „Komparativni modeli organizovanja iseljeništva kroz istoriju i aktuelni izazovi crnogorskih zajednica u svijetu” održana je u Crnogorskому kulturnom centru u Lovćencu u organizaciji Udruženja Crnogoraca Srbije „Krstaš”. Gost je bio publicista i istraživač Gordan Stojović, prvi ambasador Crne Gore u Argentini, Brazilu, Čileu i Urugvaju. Razgovor sa njim vodio je publicista i istraživač Nenad Stojović. Po riječima Stojovića svaki iseljenik bez obzira ko-

joj generaciji pripada, a koji državu Crnu Goru doživljava kao svoju zemlju porijekla, po standardima EU se smatra pripadnikom crnogorske iseljeničke populacije. Gоворећи o organizacijama i istaknutim pojedincima u iseljeništvu između dva svjetska rata Stojović je istakao da je crnogorski emigrant u Sjedinjenim Američkim Državama Nikola Petanović u svojim tekstovima prije 90 godina predvidio obnovu Crne Gore utemeljene na zapadnim vrijednostima na kojima počiva današnja moderna

demokratija. Jedino umrežavanjem i stvaranjem institucija u iseljeništvu, organizacije koje okupljaju crnogorske

iseljenike mogu doprijenjiti zajedničkom radu na očuvanju osnovnih identitetskih karakteristika svih onih koju

Crnu Goru doživljavaju kao svoju postojbinu. – istakao je na kraju Gordan Stojović.

U ime organizatora Ljubomir Perović je Gordanu Stojoviću uručio zahvalnicu za doprinos očuvanju nacionalnog, kulturnog i jezičkog identiteta Crnogoraca u Lovćencu. U sklopu izuzetno posjećene tribine održan je i kulturno umjetnički program u kojem su učestvovali najmlađa pjevačka grupa CKPD „Princeza Ksenija“, recitatorka Jana Krivokapić, gitaristkinja Barbara Bede i voditeljka Isidora Ražnatović.

Udruženje Crnogoraca iz Crvenke

Da se ne zaborave pretci

■ *Udruženja Crnogoraca iz Crvenke sprovodi niz aktivnosti sa ciljem promocije crnogorske kulture, običaja i tradicije.*

Udruženje Crnogoraca iz Crvenke, jedno je od najaktivnijih crnogorskih udruženja u okruženju. Čestim organizovanjem kulturnih programa, manifestacija i druženja Crnogoraca iz ovog regiona, čuvaju tradiciju i običaje svojih predaka.

U Crvenki je naseljeno oko 520 porodica iz Crne Gore sa ukupno 2.720 članova, od kojih najveći broj pripadnika ove nacionalne manjine potiče iz Danilovgrada.

S ciljem promocije crnogorske kulture početkom decembra u Domu Kulture u Cr-

venki održana je promocija knjige „S one bande moje gore“ autorke Jasenke Lalović. Autorka romana piše o običajnoj crnogorskoj ženi, a priča je smeštena u period neposredno pred Drugi svjetski rat i početak rata.

Velika, Milica, Bose, Jovanka i Ilinka samo su neki od likova preko kojih se prati soubina tog doba. Međusobno su uvezane nižom sporednih likova koji ih poput mreže soubinski objedinjuju i na njih se nadovezuju. Promociju je organizovalo crvenačko Udruženje, uz podršku Nacionalnog saveta cr-

nogorske nacionalne manjine.

Sredinom novembra u sali Doma kulture Crvenka održano je Crnogorsko kulturno veče u organizaciji Udruženja Crnogoraca Crvenka, a pod pokroviteljstvom Uprave za dijasporu Crne Gore. U programu su učestvovali gosti iz Crne Gore: narodni guslar Rajko Radović i vokalni solisti Bucko Mijović, Dejana Škuletić, Branka Šćepanović, a od domaćih učesnika KUD „P. P. Njegoš“ iz Lovćenca, Folklorni ansambl Doma kulture Crvenka, guslar Dušan Živković iz Sivca i recitator Marko Bošnjak. Crnogorsko veče bilo je izuzetno posećeno.

Osim toga, nedavno je u Crvenki održana druga likovna kolonija EKG - Iza horizonta, u organizaciji ovog crvenačkog Udruženja uz pomoć Uprave za dijasporu Crne Gore i opštine Danilovgrad. Na koloniji su učestvovali likovni umetnici iz Danilovgrada i likovni umetnici poreklom iz Danilovgradskog sreza, a ove godine učestvovalo je i troje stu-

denata Likovne Akademije u Novom Sadu. Učesnici kolonije bili su Andrija Šaranić, Dejana Nešović, Andela Burić, Tatjana Višnjić Milenković, Nataša Đuričković, Konstantin Đuričković, a specijalni gosti bili su Jo-

stiju. Sabor je održan u Crvenki povodom obeležavanja Dana državnosti Crne Gore. Ovaj Sabor obeležio je i susret predsednika opštine Kula, Damjana Miljanića i potpredsednika opštine Danilovgrad, Aleksandra Pavićevića.

vana Milosavljević, Aleksandara Bulajić, Rastko Lečić. Nakon kolonije u Domu kulture u Crvenki održana je izložba slika nastalih na koloniji.

Sredinom ove godine Udruženje Crnogoraca organizovalo je i veliku manifestaciju Osmi Crnogorski sabor na kojem je bilo preko 250 go-

Oni su se dogovorili da će nastaviti i produbiti saradnju između ove dve lokalne samouprave. Na skupu su prisustvovali predstavnici Nacionalnog Saveta Crnogoraca, Pokrajinskog sekretarijata za nacionalne manjine, kao i 15 udruženja Crnogoraca iz Srbije.

Svetozar Šoškić, 90. godišnji starina- bio omladinski akcijaš

Najbolje godine života poklonio obnovi zemlje

„Ni danas se ne kajem što sam pune četiri godine učestvovao na radnim akcijama širom zemlje Jugoslavije i pri tome bio sam 19 puta udarnik. Radili smo i gradili za mlade generacije, tek je bila počela obnova zemlje i želeo sam da se što više izgradi“, kaže Svetozar Šoškić, nekadašnji omladinac i brigadir iz Savinog Sela.

Danas se mnogo priča o patriotizmu, toliko da imamo profesionalne i plaćene patriote, a vreme je neumitno zaboravilo one prave. Pravi su bili poput starine Svetozara Šoškića koji je četiri najbolje godine svog života, dao i učestvovo na radnim akcijama širom bivše domovine, gradeći puteve, pruge,gradeve, dobrovoljno se angažujući bez ikakve nadoknade, na obnovi zemlje. Da li se neko

mentacijom o tome gde je sve Svetozar radio na obnovi zemlje, a da nije bio priruđen ili plaćen za to. Bio je komadant brigade sreza Kulskog na izgradnji Novog Beograda, bio je prvi Komunistički komadant, iako nikada nije bio član partije, na izgradnji pruge od Sežane prema Novoj Gorici u Sloveniji, gde ga je predložio ondašnji ministar Slovenije Anton Regent, da formira prvu Komu-

ta pruga Sežana - Duvotlje na vreme je završena, a Svetozar je na toj pruzi dva puta proglašen za udarnika.

„Išao sam na radne akcije sa zadovoljstvom, bilo je to veliko druželjublje. Bilo je dobro, pravo jedinstvo veliki je to moral onda bio“, priča Svetozar. Bilo je i teških trenutaka i onih težih deonica, gde se od rada padalo i u nesvest, kao što je slučaj bio na izgradnji pruge Šamac-Sarajevo, ali se oporavio i nastavio dalje istom snagom i jačinom. Svetozar je bio radnik, miner, kopao je zemlju i guraо kolica, razvodio kablove na Glavi Zete ispod manastira Ostrog. Posebno se seća učešća na izgradnji pruge Lupošlav-Štajlije 1950-51. godine, reč je o pruzi prema Rijeci gde je dobio zadatku da formira brigadu. Prikupljaо je dobrovoljce, ali im je tada i otvoreno rekao „tamo nas ne čekaju tetke sa kolačima, čeka nas veliki posao treba graditi zemlju“, a među okupljenima se pronošao komentar „ovaj Crnogorac govori istinu“. On je i ovde uspeo da okupi i organizuje mlade za rad na ovoj pruzi u Hrvatskoj. Podugačak je spisak omladinskih radnih akcija na kojima je učestvovao: izgradnja puta Ivangrad - Rožaje 1949. godine, pruge Preselje-Borovnica 1947. godine, omladinske pruge Nikšić-Titograd 1948. godine, pruge Zvornik-Koviljača 1948. godine, autoput „Bratstvo-Jedinstvo“ 1949. go-

dine, uče - stvovao na šumosje - ci u Kupinovu 1950. godine, izgradnja omladinske pruge Banjaluka-Doboj 1951. godine, izgradnja željezare u Nikšiću 1952. godine, izgradnja hidrocentrale Vlasina 1952. godine... „Zvali su me svuda ne samo da radim, nego i da organizujem brigade bio

sto hijada dinara za izgradnju pruge Beograd-Bar, insistirajući tada da se pod hitno otvoriti žiro račun za te namene kako bi građani mogli uplaćivati svoj novac. Posle radnih akcija učio je i škole srednju i višu ekonomsku, radio u D.T.D. Iz svoje Crne Gore poneo je diplomu veteranara, a u Crnoj Gori posle rata po naredbi ondašnjeg ministra Ćetkovića, dok nije otisao sa ocem u kolonizaciju u Vojvdinu i Savino Selo, radio je kao veterinarski inspektor za oblast Plava i Gušinja. Bio je učesnik NOR-a, i neposredno nakon rata kurir OZN-e, odeljenja za Boku

Biografija

Svetozar Šoškić je rođen 1929. godine - selo Vojno, opština Plav, završio je osnovnu školu i veterinarsku srednju u Baru. Učesnik NOR-a u kojem je izgubio sestru Zorku. Upravo ova činjenica i danas izaziva njegovu tugu i suze, kao i sećanje o tome da im je kuća u više navrata paljena tokom rata. Bio je i zarobljen sa ranjenom sestrom Zorkom od Italijana i sproveden u zatvor u Plavu, odatle u zatvor u Peći, da bi 1942. godine bio prebačen na prisilni rad u Albaniju. O životu pred rat i prvim ratnim godinama priča sa tugom i emocijama koje izazivaju suze. „Sve to je bila velika beda i sirotinja, na selu sam krpio lonce i šerpe da bih zaradio za krompir drugog nije bilo, jer jedno vreme smo bili izbegli od kuće u Konjuhe, i eto nekako preživeli“, priča Svetozar, svoju priču za koju je mala jedna novinska strana.

dan danas može zamisliti u ova kvoj ulozi, posebno profesionalne patriote, pitanje je na koje svi znamo odgovor. Međutim, to nije razlog da ne ispričamo istinitu priču, potkrepljenu sačuvanom dokumentom.

nističku brigadu i kome čak onda nije bilo važno, te 1949. godine, što nije član partije uz opasku „za nas ste bili kao brigadir jači od svih komunista“- onda se cenio rad i sposobnost.

sam i dobar organizator“, priča Svetozar, koga je rad izgleda samo ojačao i oplemenio da i danas u devedesetoj do sto godina izgleda. Da gradi i stvara, izgleda je sastavni deo karaktera njegove ljestnosti, pa je bio među prvima kad više nije bilo radnih akcija, koji je uplatio i prvu transakciju novca, od ondašnjih pet-

Crnu Goru i Sandžak. Svetozar je radio i gradio i u svom Savinom Selu i mnogo toga nam nije možda ni ispričao. Ali, ispred sebe smo prepoznali velikog pregaoca, radnika, emotivca, dostojanstvenog čoveka i pravog patriotu. Da li posle ove priče vi poznaјete danas još nekog takvog patriota?!

„Zaljubljeni vitez od Morače“

U sklopu obilježavanja Dana Nacionalnog savjeta crnogorske nacionalne manjine u Srbiji, organizovano je izvođenje dječje predstave „Zaljubljeni vitez od Morače“ u Vojvodini. U ovoj interaktivnoj komediji nastaloj po mo-

tivima stihova pjesnika Velimira Ralevića iz Berana, uživalo je nekoliko stotina malih u Feketiću, Lovćencu i Zmajevu.

Predstava je nastala u produkciji Udruženja Crnogoraca jugoistočne Srbije, pod

pokroviteljstvom Uprave za dijasporu Crne Gore i Ministarstva kulture i informisanja Srbije, a od premijere početkom septembra predstavu je do sada vidjelo više od 4.000 gledalaca u 19 izvođenja.

Đakonović Júlia, verbászi polgár, aki jelenleg Belgiumban él

Fontos menteni a múlt kulturális hagyatékát

■ *Úgy neveltek bennünket, hogy tartsuk tiszteletben mindazt, ami köriülvesz bennünket, hogy megőrizzük az utókor számára. Ezért mindazt, amit nővéremmel, Ottíliával örököltünk, szeretnénk Verbásznak ajándékozni, a Városi Múzeum pedig ezek befogadására egy ideális hely – nyilatkozta lapunknak Júlia, egy nappal azután, hogy a magángyűjteményükben lévő értékes festményeket és egyéb örökölt tárgyaikat a múzeumnak ajándékozták.*

Nem minden nap, és nagyszerű geszts volt Đakonović Júlia részéről, aki már több, mint 20 éve nem Verbászon él, hogy családi házuk értékes tárgyait a városnak adományozta.

E magángyűjtemény értékes darabai közé tartoznak a Bécsben, Pesten és Münchenben tanult Pechán József (1875–1922), verbászi művész, a mai Vajdaság legjelentősebb szecessziós festőjének képei, valamint különleges bútorok, mint például az akvarellel díszített sarokgarnitúra. – A sarokgarnitúrát az anyám egyszerűen kártyaasztalnak nevezte, hiszen a férfiak ezen kártyáztak – mondta Júlia, aki a többi, a múzeum birtokába került tárgy közül egyelőre semmit sem szeretne kiemelni. Szívesen elmesélte viszont a család rövid történetét. Azt, hogy Verbászon milyen gazdag kulturális élet folyt, és hogy gyermekként Budapesten született édesanyjától tanult meg magyarul. Az anyja annak a Seidl Tibor

verbászi német nemzetiségi embernek a felesége volt, aki soha nem tért haza az orosz hadifogságból. Tibor szülei az újverbászi Seidl Róbert és Erzsébet voltak, Pechán József közvetlen szomszédai és barátai. A festő megfestette mindenötököt portréját, de Tibort is megörökítette, és a családnak ajándékozta. Így kerültek a Siedl család birtokába az értékes Pechán-festmények, továbbá az alkalmasztott művészletek fő képvisezőjének, az iparművészettel egyik ritka darabja, a kültéri ülőbútor. Júlia édesanya, Mária, anyósával Erzsébettel élt, majd annak halála után férjhez ment Júlia édesapjához, Đorđe Đakonovićhoz, így kerültek a már említett tárgyak a Đakonović család birtokába.

Miután édesapjuk 4,5 ével ezelőtt elhalálozott, Júlia és Ottília úgy döntötték, hogy eladják a családi házat, a benne lévő tárgyakat pedig a múzeumnak adományozzák. Amikor megkérdeztük Júliát, hogyan szüle-

tett meg ez a döntés, azt válaszolta, hogy egy olyan közegeben nőtt fel, ahol tisztelelk a múltat, és tiszteletből a hagyomány nyelvén beszélnek egymással az emberek. Azt tanulta, hogy tisztelelk kell a másik nyelvét és kultúráját, és hogy mindez meg kell őrizni, továbbadni a jövő generációjának: – Ha nem így csináljuk, talán minden feledésbe merül, és nyom nélkül eltűnik. Nem csupán a mi múltunk tűnik el, hanem kultúránk és városunk kultúrájának egy része is. Így azt hiszem, hogy a múlt egy töredéke jó helyre került, a múzeumba. Hala és köszönet a Magyar Nemzeti Tanácsnak és Hajnal Jenő úrnak, hogy minden megvalósulhatott – fejtette ki Júlia. Mint mondta, több mint két évtizede Bel-

giumban él, de amikor hazálatogat, tele van a szíve a várossal, és lelkileg is feltöök. Nem tarthatunk meg minden az életben, nem élhetünk a múltban, mondta végezetül a Bačka Press lapnak Júlia.

Медзинародни дзень людских правах

З нагоди Медзинароднога дня людских правах, котри ше на нешкайши дзень означуе у цалим швеце, Канцелария за людски и меншински права Влади Републики Сербии на Площи шлебоди у Новим Садзе организовала пригодну програму ведно зоз компанию Color Media Communications. Тата подія организована под геслом „Сербия ёднака за шицких“, о чим бешедовала на отвераню и директорка Канцелариї Сузана Павунович, котра виражела и окремне задовольство же ше тот дзень означуе праве у Новим Садзе дзе богатство розличносцю видно у кождим сегменту дружтва, прецо е препознатліви як барз толерантни город. На Площи шлебоди ше пред-

ставили и дзепоедни национални заедніци, медзи хторима ше визначала руска, бо на своім штанду представела руски кніжки. Национални совет Руснацох, Завод за культуру војводянских Руснацох и НВУ „Руске слово“, як гвалер председатель НС Руснацох Борислав Сакач, указали же того що руска заедніца приноши з прешлосци, а преноши до будучносци, то писане слово. Попри штандох, нацивите мали нагоду видзиц ревию сербскаго и народнаго облечица даскліх националных заедніцах Сербии. Руске облечиво представели члени Рускаго культурнаго центру и Етно клуба „Одняте од забуца“ зоз Коцура.

Рутенпрес

Миколаївські свята у нашій традиції

■ *Свято Миколая сповнене радістю, добром побажанням дітям, обіцянками й творенням добра. Духовна та громадська спорідненість підтверджена і у нас. Подарунки та підтримка надана дітям є запорука, що будемо мати наступне покоління*

Миколай завітав і цього року і до наших осель, парафій, товариств та інших культурницьких закладів і у Вербасі, Кулі, Новому Саді, Сремській Мітровіці та Інджії. Радість привітання Святого завжди перемагає і творити добро є першочергове завдання кожної вільної особи, була вона дитиною, чи дорослим.

Програми привітання підготовлено у Греко-Католицьких парафіях нашої Єпархії, у Товариствах влаштовано також програму зустрічі із Святым Миколаем. Усі програми супроводжувані віршами, піснями, драматичними систупами величання та поваги до Святого. Ось,

В. Дацшин

Prekooceanski posao je sve traženiji

Vrbašani

na

Aljasci

■ Vrbas je po broju ljudi koji odlaze na privremeni rad na Aljasku, drugi u Srbiji. Prošlog leta više od 150 Vrbašana radilo je na Aljasci.

Vrbašani Branislav Popović – Bigi i Predrag Stijepović-Peđa, obojica diplomirani profesori fizičkog vaspitanja, za nekoliko dana, 1. januara 2020. godine, po osmi put kreću na Aljasku. Na daleki put idu zbog posla. Obojica će uskoro da napune 40 godina i kako kažu, za sada im nije teško da rade po nekoliko meseci daleko od kuće. Prvi put na Aljasku su otišli na proleće 2016. godine, po preporuci prijatelja. Put je trajao dva dana sa pet presedanja iz aviona u avion, a na konačno odredište-brod, koji se nalazio na okeanu ne blizu obale, stigli su helikopterom. „Nismo znali šta nas čeka. U početku nije bilo lako, ali smo se brzo snašli. Brod je bio daleko od kopna, internet je bio slab, pa nismo mogli često da se čujemo sa našima kod kuće. Bili smo upućeni jedni na druge. Prvi put smo ostali dva meseca, a

nakon kraće pauze kod kuće, opet smo otišli, i tako sedam puta“, kaže Peđa. Kada se saberu meseci, za poslednje tri godine, skoro da su više bili na

dobra i kvalitetna i dostupna 24 sata. Svi znamo zbog čega smo tamo, tako da se psihički spremimo. Za tri meseca zaradimo više nego duplo što bi mogli ovde“, kaže Bigi. Rad je organizovan po smenama, može se raditi po 8, 10, 12 i čak po 16 sati. Pauze se prave na svaka tri sata po 15 ili 30 minuta, s tim što pauze za obrok od 30 minuta ne ulaze u sate koji se plaćaju. Smeštaj i hrana obezbeđuje kompanija, tako da je zarada „čista“, a posebno je značajno za ljude koji tamo rade, to što nemaju gde da troše novac koji zarade. Na tom poslu plaća se po satima, jedan sat je plaćen 12 dolara, a ukoliko su prekovremeni sati (više od 8 sati) plaća se 18 dolara po satu. Velika zarada nije izvesna i u mnogome zavisi od sezone, od količine ribe vremenских uslova, od toga gde će grupa biti raspoređena i u drugih faktora. Na brodu svi rade sa zamrznutom ribom koju pakuju, sortiraju...“Nisam puno puta radio po 16 sati, to je jako naporno, šta god da radiš 16 sati dnevno, teško je. Nama je ipak sada malo lakše posle nekoliko odlazaka tamo i vrednog rada, napreduvali smo tako da sam posao i nije tako težak. Ono što je dobro za sve koji idu na ovaj posao

jeste to da postoji zagarantovana zarada i ako je sezona loša. Što znači ako nema posla, jer nema ribe, sigurna zarada koja se dobija je 35 dolara nedeljno. Osim toga kompanija plaća put, vizu i smeštaj, a hrana je obezbeđena tako da je zarada zagaranovana“, istako je Popović. Na brodu, kako kažu Peđa i Bigi, najviše je ljudi iz Srbije, zatim iz Ukrajine, Bugarske, a manje onih iz Moldavije, sa Filipinima... U grupi iz Srbije je oko 30 ljudi, mahom svi visoko obrazovani od 30 do 50 godina. Među njima su ekonomisti, profesori, inženjeri... „Poslednji put sa nama je išao profesor književnosti koji je ostao bez posla. Većina ljudi je visoko obrazovana. Sada su povećali starosnu granicu u odnosu na prethodne godine, pa ima ljudi i do 50 godina. Uglavnom ljudi koji imaju porodice, predpostavljaju da bi bili sigurni da će se vratiti u svoju državu“, priča Peđa. Prema rečima naših sagovornika najteže im pada odvojenost od porodice. Obojica imaju po dvoje male dece. „Poslednje tri godine propustili smo mnoge rođendane, Nove godine, Božiće i druge porodične praznike. Odvojenost od naših najmilijih nam pada najteže. Ipak, najvažnije je što imamo ogromnu podršku porodice, jer bez toga ne bi uspeli“, zaključili su Peđa i Bigi.

Aljasci

nego kod kuće. „Uslovi na brodu su dobri. Zajedno sa osobljem i radnicima na brodu je oko 200 ljudi. Sve je dobro organizovano. Postoji medicinsko osoblje, ukoliko nekome zatreba. Hrana je

Dana 28. 12. 2019. navršava se četrdeset dana od kada nas je napustila naša

Vukosava Papić

(1938- 2019)

SA PONOSOM ČUVAMO USPOMENU NA TEBE

Tvoji najmiliji

Dana 1. 1. 2020. je 40 dana od kada nas je napustila naša draga Sejka

Milanović Desanka - Desa

Kao uteha ostaju sećanja na njen vedar duh i predivne doživljaje.
Počivaj u miru draga naša Sejka.

Tvoje Zorica i Vesna sa porodicama Baletić i Antonić.

Izdaje se lokal u centru Vrbasa

BIVŠI STILOS

Javiti se na recepciju Hotela „Bačka“ u Vrbasu

Hotel „Bačka“ u Vrbasu
traži radnike za sledeće poslove:
KONObare, MAJSTORE ZA ODRŽAVANJE,
SPREMACICE

Doći lično.

Sve informacije u Hotelu „Bačka“ M. Tita 92, Vrbas

IZDAJE SE LOKAL U CENTRU VRBASA

BIVŠI KAIRO

ZA OSTALE INFORMACIJE DOĆI LIČNO U HOTEL

Prodajem vrlo povoljno

LOKAL

od 50 metara kvadratnih na Autobuskoj stanici u Vrbasu
Telefon: 063/11 22 382

Vrbašanin Milorad Mažić najbolji arbitar

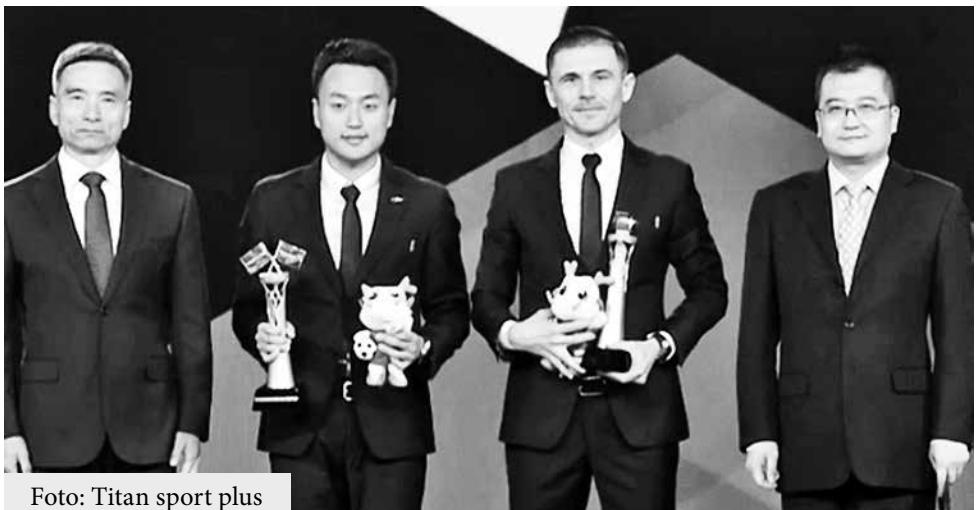

Foto: Titan sport plus

Srpski fudbalski sudija Milorad Mažić proglašen je za najboljeg arbitra u Kini za 2019. godinu i prvi je stranac koji je poneo to značaj-

no priznanje. Na svečanosti u Šangaju Mažiću, inače našem sugrađaninu, je uručen trofej za najboljeg arbitra i on je prvi stranac koji je dobio to

značajno priznanje, saopštio je „Titan sport plus“ na Tveru, a preneo sajt „Sputnik“ na srpskom jeziku.

ŽRK "Vrbas" na šestom mestu

Uspešne "Vučice"

Ženski rukometni klub Vrbas u debitantskoj sezoni u Superligi Srbije ostvario je odličan rezultat.

Dovoljan je bio jesenji deo prvenstva da Vrbašanke skrenu pažnju rukometne javno-

sti na potencijal kojim raspolazu i od ekipe za koju su mnogi mislili da će biti lak plen za protivnike, stignu do nepoželjnog rivala za sve prozivnike, rivala koji u svaku utakmicu ulazi sa jasnim

ciljem da pobedi. U konkurenčiji deset vrhunskih ekipa ŽRK Vrbas je polusezonu završio na odličnom šestom mestu, sa osam osvojenih bodova koji prikupljeni kroz četiri pobjede, uz pet poraza.

Kuglaške legende Hajduka

U Kuli je u kuglani na Rekreacionom centru održan peti po redu Memorijalni turnir „Kuglaške legende Hajduka“, kojeg Kuglaški klub „Hajduk“ organizuje u znak mečeva prvo mesto u muškoj

le članove. Na ovom kuglaškom nadmetanju nastupilo je više od 30 kuglaša i kuglašica, a takmičenje se odvijalo u muškoj, ženskoj i dečjoj konkurenčiji. Nakon zanimljivih

konkurenčiji osvojio je Mirko Bakić koji je oborio 282 čuna, drugi je bio Branko Vukan sa 277, a treći Branko Manojlović sa 271 oborenim čunjem. U ženskoj konkurenčiji najbolja je bila Stevka Stojanović, a u dečjoj Aleksa Stojanović. Najuspešnijim kuglašima i kuglašicama su uručeni prigodni pehari, dok su najuspešniji u dečjoj konkurenčiji dobili medalje, a priznanja im je uručio Duško Adžić, predsednik Kuglaškog kluba „Hajduk“.

M.V.

Jubilarni 25. Božićni turnir u kuglanju

Vrbas će od 03. do 05. januara 2020. godine biti domaćin jubilarnog 25. Božićnog turnira u kuglanju "Vrbas 2020". Tradicionalno takmičenje kojim godinama u Vrbasu kreće nova sportska sezona, prijavljeno je kod Svetske kuglaške federacije i imaće međunarodni karakter.

Prema propozicijama, takmičenje se odvija u disciplini 120 hitaca mešovito, na 4 staze, a za najbolje učesnike pripremljene su novčane nagrade i pehari - za 1. mesto – 300 eura, za 2. mesto – 200 eura, za 3. mesto – 100 eura.

Obaranje rekorda kuglane se dodatno nagrađuje sa 100 eura.

Plasman i redosled na ovom turniru odrediće se postignutim rezultatom oborenih čunjeva, a u slučaju izjednače-

nog rezultata, pobeda će pripasti takmičaru sa boljim rezultatom u čišćenju.

Prijave za 25. Božićni turnir u kuglanju "Vrbas 2020" se primaju do 02. januara, na telefon +381 063 516 771 ili na adresu koprivann@sbb.rs Kotizacija iznosi 800 dinara po takmičaru i plaća se glavnom sudiji pola sata pre nastupa.

Pravo nastupa imaju svi uredno prijavljeni takmičari koji su članovi Kuglaškog saveza Srbije, kao i takmičari iz inostranstva uz identitet o članstvu u matičnom savezu kuglaškog sporta.

Sudije ovog takmičenja biće Darko Milović, Predrag Koprivica i Ivan Mesaroš.

Organizatori turnira su KK "Vrbas" i Centar za fizičku kulturu "Drago Jovović".

ŠKOLA PLIVANJA

CFK Drago Jovović

Panonska 2, 21460 Vrbas

www.cfkvrbas.com

WWW.PORTOTRAVEL.RS
Blok Save Kovačevića 14, Vrbas
Tel. 021.700.223
060.1331.366
(Preko puta ulaza u Hotel Bačku)

...ne liče kada je čaša pni dnu...
...možda jedna na drugu, ali ni jedna na nju.

ORGANIZOVANJE SVADBI

Gratis sobe po dogovoru!

Info tel. 0648822170

Kao i organizovanje rođendana svih uzrasta, krštenja, godišnjica.

Sale kapaciteta do 30, 100, 200 i 400 mesta.

- hotel Bačka
- ketering hotel Bačka

Hotel "Bačka"
Vrbas

ŽENSKO-MUŠKI FRIZER I PROFESIONALNO ŠMINKANJE

TANJA-LINE

M. Tita bb TCB lokal br. 5

064 408 25 62

Radno vreme: Radnim danima od 8 do 12, od 16 do 20
Subotom od 8 do 14

dr Ružica Papović spec. med. mikrobiologije 21460 Vrbas, Ul. Njegoševa 2

Tel: 021 703 444
mob: 064 195 47 49 mob: 063 567 826

Sveobuhvatne biohemische i bakteriološke laboratorijske analize

ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
(abdomen, mala karlica, štitasta žlezda, dojke...)

DOPLER KRNIH SUDOVA

NOVO!

KARDIOLOŠKI PREGLED SA ULTRAZVUKOM SRCA

HOLTER EKG - MONITORING PRITISKA

Dijagnostika i terapija poremećaja funkcije

ŠTITASTE ŽLEZDE

dr. spec. Emil Matovina (Sremska Kamenica)

INTERNISTIČKI - SUBSPECIJALISTIČKI PREGLEDI:

- » Nefrolog - dr Vesna Mićunović
- » Gastroenterolog - dr Nataša Vučenov
- » Dijagnostika i terapija ŠEĆERNE BOLESTI Dijabetolog - dr Dragana Pilipović
- » Pulmolog, reumatolog, neurolog, ginekolog, urolog ...

DERMOSKOPIJA

savremena dijagnostika mladeža

LEKAR OPŠTE PRAKSE

KUĆNE POSETE

ДНЕВНА ЖУРКА У СПОРТ КАФЕУ
(НА ТЕРЕНИМА ЦФК)
ПОЧЕТАК 11:00 ЧАСОВА

РЕПРИЗА 01.01.2020.
У РЕСТОРАНУ ЦФК
ПОЧЕТАК 20:00 ЧАСОВА

2020

ЦФК
ДРАГО ЈОВОВИЋ

31.ДЕЦЕМБАР

ЗАБАВЉА ВАС
ТАМБУРАШКИ ОРКЕСТАР
“ДОГОВОР”

РЕЗЕРВАЦИЈЕ И ИНФОРМАЦИЈЕ: 021/ 707 - 737

УЛАЗ - БЕСПЛАТАН